

Guia

*Comercialización
directa
dos produtos
de agro*

Normativa e exemplos prácticos

Introdución

A obrigación do rexistro das empresas alimentarias vén imposta polo Regulamento 852/2004 do Parlamento Europeo e do Consello, de 29 de abril de 2004, relativo á hixiene dos produtos alimenticios. Os operadores han de comunicar a súa actividade e domicilio á autoridade competente correspondente. Por outra banda, Regulamento (CE) nº 1831/2003 do Parlamento Europeo e do Consello, de 27 de outubro de 2003, sobre os materiais e obxectos destinados a entrar en contacto con alimentos, ten en consideración a necesidade de manter un rexistro actualizado con información referida a determinados produtos e empresas.

En España, as empresas alimentarias, dependendo do sector da alimentación e fase da cadea alimentaria en que desenvolvan a súa actividade posterior á produción primaria, inscribíranse nun dos dous rexistros que establece o artigo 2 do Real Decreto 191/2011, de 18 de febreiro, de Rexistro Xeral Sanitario de Empresas Alimentarias e Alimentos (RGSEAA) modificado por Real Decreto 682/2014, de 27 de agosto:

- Rexistros de ámbito autonómico que existen nas diferentes Comunidades Autónomas de España
- Rexistro de carácter nacional (RGSEAA ? Rexistro Xeral Sanitario de Empresas Alimentarias e Alimentos)

O feito de estar inscritos nun ou noutro rexistro non marca diferenzas nin en canto ás garantías do control oficial sobre os mesmos exercido pola autoridade competente, nin en canto á plena responsabilidade do operador económico respecto do cumprimento da lexislación alimentaria.

O número de rexistro, nacional ou autonómico, concedido a unha empresa ou a un establecemento é unicamente de identificación administrativa e o operador non está obrigado a utilizalo na etiquetaxe dos seus produtos. Soamente, no caso dos establecementos a que fai referencia o artigo 4.2 do Regulamento (CE) nº 853/2004 do Parlamento Europeo e do Consello, de 29 de abril de 2004, polo que se establecen normas específicas de hixiene dos alimentos de orixe animal, o número de rexistro significa que as instalacións foron autorizadas polas autoridades competentes da comunidade autónoma; ese número é a chave para estar na lista, de carácter público, de establecementos do sector alimentario autorizados na Unión Europea; e este deberá ser incluído na información da etiquetaxe ou documentación de acompañamento dos produtos que se comercialicen dentro da mesma e fóra das súas fronteiras.

REQUISITOS HIXIÉNICO-SANITARIOS COMÚNS

- Regulamento 852/2004, do 29 de Abril de 2004, do Parlamento Europeo relativo á hixiene dos produtos alimenticios.
- Regulamento 853/2004 do 29 de Abril de 2004, do Parlamento Europeo e do Consello, polo que se establecen as normas específicas de hixiene dos produtos de orixe animal.
- Regulamento 854/2004 do 29 de Abril de 2004, do Parlamento Europeo e do Consello, polo que se establecen normas específicas para o regulamento dos controis oficiais dos produtos de orixe animal destinados ao mercado e no Regulamento 2017/625 do 15 de Marzo polo que se derroga o regulamento 854/2004 do 29 de abril do 2004, que será aplicable a partires de Decembro de 2019.

Clasificacións

Básicamente existen dous rexistros onde se encadran os distintos establecementos ou empresas alimentarias:

A. Aqueles establecementos en onde maioritariamente se venden ou sirven produtos alimenticios ao consumidor final.

1. REGASA.- Rexistro Galego Sanitario de Empresas e Establecementos Alimenticios.

Os establecementos que se inclúen son:

- a. Supermercados, carnicerías, pescaderías, froiterías, panadarías.
- b. Bares, restaurantes, cafeterías, hoteis
- c. Comedores escolares, comedores de empresas, hospitais, casas de celebracións, etc; incluso se tamén facilita o reparto a domicilio ao consumidor final.

2. REAGA-REVEDI.- Rexistro de Explotacións Agrarias de Galicia, sección de explotacións acollidas ao réxime de venda directa.

- A este rexistro adhírense as explotacións que realicen vendas directas inferiores as cantidades estipuladas no Decreto 125/2014, dos seguintes produtos: mel, polen, propóleo, xalea real, hoxos, fresa, kiwi, outras froitas, hortalizas, legumes, pataca, setas e cereais.

3. RAA.- Rexistro da Artesanía Alimentaria.

- As actividades artesanais alimentarias incluídas neste rexistro son: derivados lácteos, cárnicos e de pesca, viño, cervexa, licores, sidra, conservas e marmeladas, mel, pan, fariña, chocolate, infusións e aceite de oliva. Estas actividades deben ser realizadas por unha persoa con Carta de Artesán e superar as inspeccións exercidas polo órgano autonómico correspondente.
- Estes serán obxecto de inscrición nos rexistros das autoridades competentes de ámbito autonómico creados a tal efecto.

B. Aquel outros establecementos vinculados á cadea alimentaria, (incluíndo empresas que non posúan establecemento baixo a súa titularidade), en fases distintas da produción primaria, será obxecto de rexistro no RGSEAA (Rexistro Xeral Sanitario de Empresas Alimentarias e Alimentos), de carácter estatal:

- ben sen autorización previa de funcionamento;
- ou ben previa autorización de funcionamento, conforme ao artigo 4.2 do Regulamento 853/2004: require a avaliación das condicións das instalacións pola autoridade competente.

Algúns dos establecementos que recolle este rexistro son: matadoiros e salas de despezamento, buque conxelador, centros de depuración de moluscos, centros de embalaxe de ovos, centros de maduración de queixos, refinado de aceite de oliva, así como calquera mercado almacenista de produtos de orixe vexetal, augas envasadas, etc.

Introdución

O Regulamento (CE) n.º 178/2002 do Parlamento Europeo e do Consello, de 28 de xaneiro de 2002, polo que se establecen os principios e os requisitos xerais da lexislación alimentaria e créase a Autoridade Europea de Seguridade Alimentaria e fíxanse procedementos relativos á seguridade alimentaria, supuxo o punto de partida para o establecemento dun novo marco de regulación da actividade alimentaria, fixando novos conceptos de referencia e definindo elementos comúns para o conxunto do ámbito alimentario.

Pola súa banda, o Regulamento (CE) n.º 853/2004 do Parlamento Europeo e do Consello, de 29 de abril de 2004, relativo á hixiene dos produtos alimenticios, esixe que o operador de empresa alimentaria notifique ante a autoridade competente as empresas que estean baixo o seu control e que desenvolvan algunha actividade na produción, transformación e distribución de alimentos, co fin de proceder ao seu rexistro. Devandito Regulamento establece o requisito engadido de autorización pola autoridade competente para aqueles casos previstos no Regulamento (CE) n.º 853/2004 do Parlamento Europeo e do Consello, de 29 de abril de 2004, polo que se establecen normas específicas de hixiene dos alimentos de orixe animal.

Ante estas circunstancias, nace o RD 191/2011 do 18 de febreiro coa finalidade de simplificar o procedemento establecido en España para rexistrar, con carácter nacional e público, as empresas implicadas na cadea alimentaria, excepto a produción primaria que xa conta cos seus propios rexistros de explotacións, así como os produtos destinados a unha alimentación especial que resulte pertinente, as augas minerais naturais e as augas de manancial. Neste sentido, este real decreto se adecua ás esixencias derivadas das directivas europeas.

Rexistro Xeral Sanitario de Empresas Alimentarias de Galicia – RXSA

Real Decreto 191/2011, do 18 de febreiro, sobre rexistro xeral sanitario de empresas alimentarias e alimentos

Con todo, carece de sentido incluír no rexistro nacional a téndalas comerciantes polo miúdo, restaurantes, cafetarías, bares, panadarías, pastelarías, comedores de centros escolares ou hospitais e outros establecementos cuxa actividade principal é a venda ao detalle ou o servizo in situ ao consumidor final ou a colectividades que comercializan nun ámbito local, incluíndo as zonas de tratamento aduaneiro especial, xa que para eles resulta suficiente un rexistro de ámbito territorial autonómico.

O Rexistro Xeral Sanitario de Empresas Alimentarias e Alimentos:

- Ten como finalidade a protección da saúde pública e dos intereses dos consumidores, facilitando o control oficial das empresas, establecementos e produtos sometidos a inscrición.
- Ten carácter nacional e constitúe un rexistro unificado de ámbito estatal, no que se inclúen os datos obrantes nos rexistros xestionados polos órganos competentes das comunidades autónomas.
- É de carácter público e informativo e constitúese como base de datos informatizada.
- A súa inscrición non exclúe a plena responsabilidade do operador económico respecto do cumprimento da lexislación alimentaria.

Empresas e establecementos alimentarios suxeitos a inscrición

Inscribiranse no Rexistro cada un dos establecementos das empresas alimentarias ou, no caso de que estas non teñan establecementos, as propias empresas, sempre que reúnan os seguintes requisitos:

- a) Que a sede do establecemento ou a sede ou domicilio social da empresa que non teña establecemento estea en territorio español.
- b) Que a súa actividade teña por obxecto:
 - 1.º Alimentos ou produtos alimenticios destinados ao consumo humano.
 - 2.º Materiais e obxectos destinados a estar en contacto con alimentos.
 - 3.º Coadyuvantes tecnolóxicos utilizados para a elaboración de alimentos.
- c) Que a súa actividade poida clasificarse nalgunha das seguintes categorías:
 - 1.º Producción, transformación, elaboración e/ou envasado.
 - 2.º Almacenamento e/ou distribución e/ou transporte.
 - 3.º Importación de produtos procedentes de países non pertencentes á UE.

Quedan excluídos da obrigaón de inscrición no Rexistro, sen prexuízo dos controis oficiais correspondentes, os establecementos e as súas empresas titulares no caso de que exclusivamente manipulen, transformen, envasen, almacenen ou sirvan alimentos para a súa venda ou entrega in situ ao consumidor final, con ou sen repartición a domicilio, ou a colectividades, así como cando estes fornezan a outros establecementos destas mesmas características, e trátase dunha actividade marxinal en termos tanto económicos como de produción, respecto da realizada por aqueles, que leve a cabo no ámbito da unidade sanitaria local, zona de saúde ou territorio de iguais características ou finalidade que defina a autoridade competente correspondente.

Estes establecementos deberán inscribirse nos rexistros autonómicos establecidos ao efecto, previa comunicación do operador da empresa alimentaria ás autoridades competentes en razón do lugar de localización do establecemento.

Procedemento para a inscrición das empresas e establecementos alimentarios.

A presentación dunha comunicación previa ás autoridades competentes será condición única e suficiente para que se tramite a inscrición das empresas e establecementos no Rexistro e simultaneamente pódase iniciar a actividade, sen prexuízo dos controis que posteriormente poidan levar a cabo.

A información que o operador da empresa debe achegar será a seguinte: o seu nome ou razón social, o NIF, NIE ou CIF, o obxecto de todas as súas actividades e a sede do establecemento ou, no caso de empresas que non posúan ningún establecemento, o domicilio social.

No caso dos establecementos con produtos de orixe agro-gandeira, aos que fai referencia o artigo 4.2 do Regulamento (CE) n.º 853/2004 do Parlamento Europeo e do Consello, de 29 de abril de 2004, polo que se establecen normas específicas de hixiene dos alimentos de orixe animal, o operador deberá presentar unha solicitude de inscrición para que as autoridades competentes da comunidade autónoma procedan á súa autorización. Neste caso, o seguinte gráfico mostra o proceso:

REGASA

REXISTRO GALEGO SANITARIO DE EMPRESAS E ESTABLECEMENTOS ALIMENTARIOS.

Introdución

O Real decreto 191/2011, de 18 de febreiro, sobre o Rexistro Xeral Sanitario de Empresas Alimentarias e Alimentos, que derogou o Real decreto 1712/1991, manifesta nas súas consideracións iniciais que carece de sentido incluír no rexistro nacional as tendas de comerciantes comerciantes polo miúdo, restaurantes, cafetarías, bares, panadarías, pastelerías, comedores de centros escolares ou hospitais e outros establecementos cuxa actividade principal é a venda ao detalle ou o servizo in situ ao consumidor final ou a colectividades que comercializan nun ámbito local, incluíndo as zonas de tratamento aduaneiro especial, xa que para eles resulta suficiente e máis adecuado un rexistro de ámbito territorial autonómico.

Estas consideracións son trasladadas ao artigo 2 do real decreto, onde exceptúa da obrigación de estar inscritas no Rexistro Xeral Sanitario de Empresas Alimentarias e Alimentos a determinadas empresas e establece a necesidade da existencia dun rexistro autonómico no que deberían incluírse todas aquelas empresas alimentarias mencionadas no apartado anterior e que son exceptuadas de inscrición no rexistro nacional.

Con esta finalidade nace por tanto o Decreto 204/2012 do 4 de Outubro para a protección da saúde a través da información actualizada das vicisitudes das empresas que interveñen na cadea alimentaria, de maneira que se garanta unha adecuada programación dos controis oficiais e, á súa vez, constitúa un elemento esencial para os servizos de inspección, asegurando a posibilidade de actuar con rapidez e eficacia naqueles casos en que existe un perigo para a saúde pública, sen que se obstaculice a libre circulación de mercadorías.

Empresas e establecementos alimentarios suxeitos a inscrición

1. Inscíbanse no Regasa as empresas ou establecementos alimentarios, sempre que reúnan os seguintes requisitos:

a) Que o operador económico teña sede, domicilio, axencia ou exerza actividade comercial na Comunidade Autónoma de Galicia.

b) Que a actividade que realice consista exclusivamente en manipular, transformar, envasar, almacenar ou servir alimentos para a súa venda ou entrega "insitu" ao consumidor final, con ou sen repartición a domicilio, ou a colectividades, así como cando estes abastezan a outros establecementos destas mesmas características e trátase dunha actividade marxinal en termos tanto económicos como de produción respecto da realizada por aqueles, que leve a cabo no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia.

DECRETO 204/2012, DO 4 DE OUTUBRO, POLO QUE SE CREA O REXISTRO SANITARIO DE EMPRESAS E ESTABLECEMENTOS ALIMENTARIOS.

2. Non serán obxecto de asento no Regasa as empresas e establecementos alimentarios que teñan a obrigaón de estar inscritos no Rexistro Xeral Sanitario de Empresas Alimentarias e Alimentos, regulado por o Real decreto 191/2011, de 18 de febreiro, os locais ou establecementos de venda ambulante, como carpas, postos e vehículos de venda ambulante, establecementos de tempada, locais utilizados principalmente como vivenda privada, locais utilizados ocasionalmente para servir comidas e máquinas expendedoras.

Procedemento para a inscrición das empresas e establecementos alimentarios

1. A presentación dunha comunicación previa ás autoridades competentes en materia de sanidade da provincia correspondente por razón do lugar da súa localización, segundo o modelo recolleito en o Anexo I do Decreto 204/2012, será condición única e suficiente para que se tramite a inscrición das empresas e establecementos no Regasa e, simultaneamente, pódase iniciar a actividade, sen prexuízo dos controis que posteriormente poidan levar a cabo.

2. A comunicación de modificación de calquera dos datos de información obrigatoria ou do cesamento definitivo de actividade dos establecementos, segundo o modelo recolleito en o Anexo II do Decreto 204/2012, dirixirase á autoridade competente en materia de sanidade de cada provincia por razón do lugar da súa localización.

3. A presentación das comunicacións de inicio de actividade e de modificación de datos poderá realizarse de forma presencial ou a través de sede electrónica, na dirección <https://sede.xunta.gal>.

Actividades recollidas no REGASA.

- Taller de panadería/ pastelería non industrial
- Despacho de venda de pan e/ou pasteis
- Prazas de abastos
- Produtos lácteos tradicionais
- Establecementos de restauración comercial sen comedor independente (serven tapas-racións e /ou petiscos)
- Restauración comercial con comedor independente (restauración, cafetería, buffet-autoservicio, servizo a domicilio, comida rápida, etc)
- Restauración social
- Hipermercados
- Supermercados/ultramarinos
- Carnicería
- Pescadería
- Frutería
- Chucherías, Herboristería
- Comerciante polo miúdo de conxelados

Introdución

A posibilidade de regular a venda directa está recollida na normativa comunitaria. Así, os Regulamentos (CE) 852/2004 e (CE) 853/2004 do Parlamento Europeo e do Consello, integrantes, xunto a outras normas, do chamado paquete de hixiene, exclúen do seu ámbito de aplicación á subministración directa polos/as produtores/as de pequenas cantidades de produtos primarios á persoa consumidora final ou a establecementos locais de venda polo miúdo para o abastecemento ao/o consumidor/a final, e indican que os Estados membros deben regular, segundo o dereito nacional, este tipo de actividades garantindo que se alcancen os obxectivos comunitarios na materia. Deste xeito, esta exclusión non implica que non teñan que ser respectados os principios básicos da seguridade alimentaria e da protección á persoa consumidora definidos no Regulamento (CE) 178/2002 do Parlamento Europeo e do Consello, senón que estes quedan baixo o ámbito regulador das autoridades nacionais.

Os produtos primarios obxecto de venda deberán proceder de explotacións inscritas no Rexistro de Explotacións Agrarias de Galicia (REAGA), así como comunicar á consellería competente por razón da materia a súa intención de acollerse a este réxime, para a súa inscrición de oficio na sección de explotacións acollidas ao réxime de venda directa (SEVEDI).

O Decreto 125/2014 define as obrigacións dos titulares que queiran acollerse a esta modalidade de venda, e establece unha lista dos que poden ser obxecto desta forma de venda e as cantidades máximas que se poden comercializar por explotación e ano.

Destacar ademais o Real Decreto 640/2006 que prohibe en España a venda directa de aves de curral e lagomorfos sacrificados nas explotacións.

Modalidades de venda

A venda ao consumidor final poderá realizarse:

- a) In situ na explotación produtora.
- b) En mercados, directamente polas persoas titulares da explotación, parentes en primeiro grao que colaboran na actividade agraria ou empregados da explotación.
- c) En establecementos de venda polo miúdo á persoa consumidora final, sempre que a transacción entre o/o produtor/a e o establecemento de venda realícese directamente, sen intermediarios.

DECRETO 125/2014, DO 4 DE SETEMBRO, POLO QUE SE REGULA EN GALICIA A VENTA DIRECTA DOS PRODUTOS PRIMARIOS DESDE AS EXPLOTACIÓNS Á PERSOA CONSUMIDORA FINAL.

Procedemento para a inscrición

1. As persoas titulares de explotacións que desexen iniciar a venda directa deberán comunicalo previamente á consellería competente en materia de agricultura e gandería para a súa inscrición de oficio na SEVEDI.
2. A comunicación á que fai referencia o apartado anterior será condición suficiente para poder comezar a realizar a venda directa, sen prexuízo doutras autorizacións que fosen precisas relacionadas coa actividade concreta a desenvolver e dos controis oficiais que poida efectuar a autoridade competente.
3. As comunicacións de inicio, baixa ou modificación da actividade de venda directa deberán presentarse dirixidas ao/o xefe/a territorial da consellería competente en materia de agricultura e gandería. Os servizos territoriais correspondentes da consellería competente en materia de agricultura e gandería procederán a inscribir de oficio na sección a comunicación realizada pola explotación, despois de verificar a súa previa inscrición no Reaga.
4. A SEVEDI disporá dos seguintes contidos:
 - a) Datos do REAGA da explotación.
 - b) Produtos primarios en venda.
5. Son causas de baixa na SEVEDI o cesamento da actividade agraria ou a comunicación de cesamento da actividade de venda directa formulada polo titular da explotación

REXISTRO DA ARTESANÍA ALIMENTARIA

Introdución

Coa regulación da artesanía alimentaria preténdese recoñecer e fomentar os valores económicos, culturais e sociais que esta representa para Galicia; preservar e conservar as empresas artesanais alimentarias que elaboran produtos alimentarios de maneira tradicional, así como estimular o seu establecemento.

No marco establecido pola Lei 2/2005, do 18 de febreiro, o Rexistro de Artesanía Alimentaria e as súas normas de funcionamento. O citado rexistro queda adscrito á Axencia Galega de Calidade Alimentaria e nel inscribíranse as empresas artesanais alimentarias. Queda tamén regulado os requisitos e as condicións para a obtención da Carta de Artesá/ou alimentaria/ou, os requisitos para ser considerada unha empresa como artesanal, así como a utilización na etiquetaxe, presentación e publicidade dos produtos, e os termos ?artesán ?artesán dá casa? ou ?artesán caseiro? e ?artesán de montaña.

O control do cumprimento das especificacións deste decreto polas empresas artesanais alimentarias e a certificación dos produtos da artesanía alimentaria de Galicia serán realizados pola Axencia Galega da Calidade Alimentaria (Agacal) que elaborará unha programación anual das auditorías a realizar ás empresas inscritas.

Empresas e establecementos alimentarios suxeitos a inscrición

O concepto de empresas artesanais alimentarias integra tanto as empresas que con carácter xeral realizan as actividades artesanais alimentarias, como tamén dous tipos específicos de empresas artesanais alimentarias: as microempresas artesanais alimentarias e as explotacións agrarias elaboradoras de produtos caseiros.

- Microempresas artesanais alimentarias son aquelas empresas con menos de 10 persoas ocupadas e cun volume de negocio ou balance xeral inferior aos 2 millóns de euros.
- Explotacións agrarias elaboradoras de produtos caseiros son aquelas explotacións agrarias que comercializan, sempre en venda directa ao consumidor e consumidora final ou no mercado local cun único intermediario, os produtos transformados das propias explotacións, que terán a consideración de produtos artesanais caseiros ou produtos artesanais de casa.

DECRETO ###/201#, DO ###, POLO QUE SE REGULA A ARTESANÍA ALIMENTARIA (BORRADOR)

Por outra banda, esta regulación vai dar unha resposta máis adecuada no momento actual ás persoas elaboradoras de produtos lácteos a base de leite cru de vaca contempladn no Decreto 125/1995, do 10 de maio, polo que se regula a elaboración de produtos lácteos a base de leite cru de vaca, considerados como produtos tradicionais e créase o Rexistro de Explotacións Agrarias Elaboradoras de Produtos Lácteos Tradicionais, polo que neste decreto procédese a derogar esa regulación, contemplándose así un réxime transitorio para as explotacións que figuran no citado rexistro.

Procedemento para a inscrición

- Segundo o establecido no artigo 26 da Lei 2/2005, do 18 de febreiro, de promoción e defensa de calidade alimentaria galega, no Rexistro da Artesanía Alimentaria inscribíranse as empresas artesanais que realicen unha actividade alimentaria das que figuran no anexo I do decreto de Artesanía Alimentaria.
- O rexistro dependerá da Consellería de Medio Rural a través da Axencia Galega de Calidade Alimentaria (Agacal).
- A presentación da declaración responsable de que se cumpren os requisitos establecidos no decreto e a documentación complementaria xunto cunha memoria explicativa habilita desde o momento da súa presentación para obter a condición de empresa artesanal alimentaria e para o exercicio da súa actividade como tal, sen prexuízo das facultades de comprobación, control e inspección que ten atribuída a Agacal, quen tras efectuar as comprobacións oportunas procederá, de ser o caso, á súa inscrición.
- O período de vixencia das inscricións no Rexistro de Artesanía Alimentaria será de 5 anos.
- A renovación das inscricións será solicitada polas persoas interesadas cunha antelación mínima de dous meses sobre a data de finalización do período de vixencia.
- O Rexistro de Artesanía Alimentaria ten o carácter de público e os datos identificativos d as persoas inscritas poderán ser obxecto de publicación, como medida para o fomento deste sector e información ás persoas consumidoras.

Actividades artesanais alimentarias

- a) Elaboración de derivados lácteos: Queixo, iogur, manteiga..
- b) Elaboración de derivados cárnicos: Embutidos, salgados, afumados...
- c) Elaboración de derivados da pesca, da acuicultura e do marisqueo.
- d) Elaboración de viño, produtos vitivinícolas.
- e) Elaboración de licores, augardentes e outras bebidas espirituosas.
- f) Elaboración de sidra e vinagre de sidra.
- g) Elaboración de Cervexa.
- h) Elaboración de conservas de froitas, hortalizas e cogomelos, zumes e marmeladas.
- i) Elaboración doutros produtos transformados de orixe vexetal.
- j) Manipulación e elaboración de mel e produtos apícolas.
- k) Elaboración de produtos de panadaría, confeitaría e pastalaría,e de pastas alimenticias.
- l) Elaboración de fariñas.
- m) Elaboración de chocolate e derivados de cacao.
- n) Manipulación de produtos vexetais para infusión de uso en alimentación e como condimento de uso en alimentación.
- o) Elaboración de aceite de oliva.
- p) Elaboración de conservas e derivados da helicultura.

CASOS PRÁCTICOS

A continuación desenvólvense cinco casos prácticos ligados á produción primaria co fin de aclarar a clasificación desenvolvida nesta guía respecto dos rexistros sanitarios das empresas. O primeiro caso práctico relativo á produción hortícola, ademais de desenvolver os tipos de rexistros aos que esta actividade se pode adherir, realízase unha breve introdución á documentación que deberá ser complementada polas empresas relativo aos Manuais de Boas Prácticas e Control en Hixiene Alimentaria. As empresas agroalimentarias tamén deberán realizar un Plan de Control de Pragas.

PRODUCCIÓN E VENDA DE HORTALIZAS

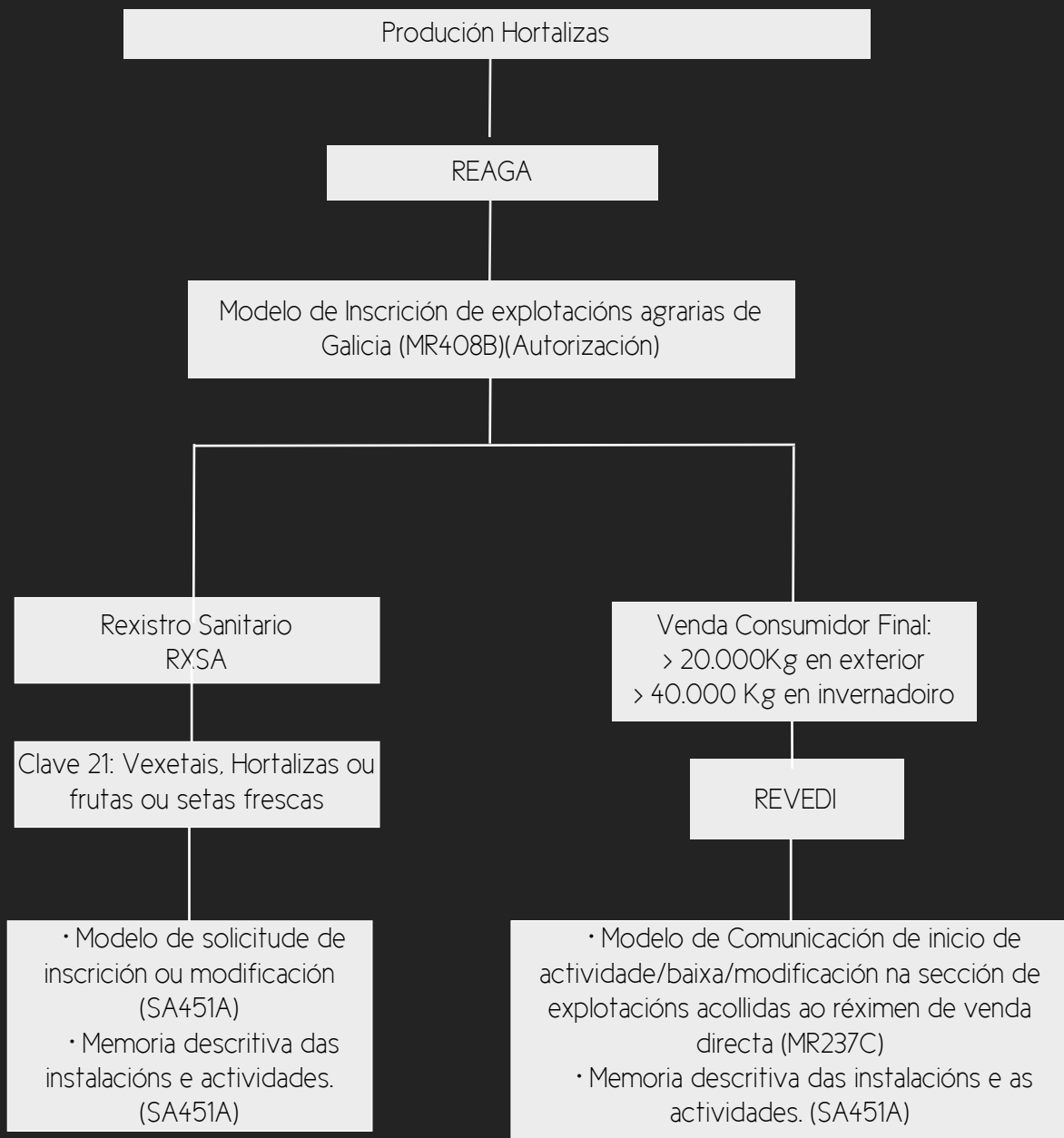
O primeiro paso a realizar polo propietario dunha explotación hortícola con produción en exterior e/ou en interior de invernadoiros é o rexistro da devandita explotación no Rexistro de Explotacións Agrarias de Galicia (REAGA) mediante o procedemento MR408B da Consellería de Medio Rural. Como se trata de produtos ou alimentos destinados ao consumo humano, é responsabilidade do propietario comunicar o inicio da actividade á Consellería de Sanidade da súa comunidade autónoma, en Galicia o Rexistro Xeral Sanitario de empresas Alimentarias (RXSA) mediante o procedemento SA451A, acolléndose neste caso particular á Clave 21 de Vexetais como produtor e distribuidor de hortalizas ou froitas ou cogomelos frescos.

Só os produtores con vendas realizadas ao consumidor final menores de 20.00 kg en exterior e 40.000 kg en invernadoiro poderán adherirse ao Rexistro de venda directa dos produtos primarios (REVEDI) mediante o procedemento MR237C. As vendas neste caso deben ser realizadas exclusivamente in situ na explotación, en mercados locais e establecementos de venda polo miúdo, todos eles con destino directo ao consumidor final tal como recolle o Decreto 125/2014.

O Rexistro de Artesanía Alimentaria non recolle a actividade de venda en fresco dos produtos hortícolas e respecto ao Rexistro Galego de empresas e establecementos, este só sería necesario no caso de que o empresario dispoña dun establecemento de venda como un posto na praza de abastos ou fruterías e para o cal a solicitude a cumprimentar sería o ¿Modelo de Comunicación de inicio de actividade para a inscrición no rexistro galego sanitario de empresas e establecementos alimentarios? (SA550A).

O feito de estar inscritos nun ou noutro rexistro non marca diferenzas nin en canto ás garantías do control oficial sobre os mesmos exercido pola autoridade competente, nin en canto á plena responsabilidade do operador económico respecto do cumprimento da lexislación alimentaria. É por esta razón pola que todas as empresas que produzan, elaboren, transformen, almacenen ou transporten alimentos deben dispor dun Manual de Boas Prácticas e Control da Hixiene Alimentaria. A lexislación de hixiene alimentaria recolle ademais a obrigatoriedade de que as persoas traballadoras das empresas dispoñan da formación en Manipulación de Alimentos. Será designado ademais un responsable da cumplimentación correcta de polo menos os seguintes Rexistros que virán incorporados no Manual de Boas Prácticas e Control da Hixiene Alimentaria:

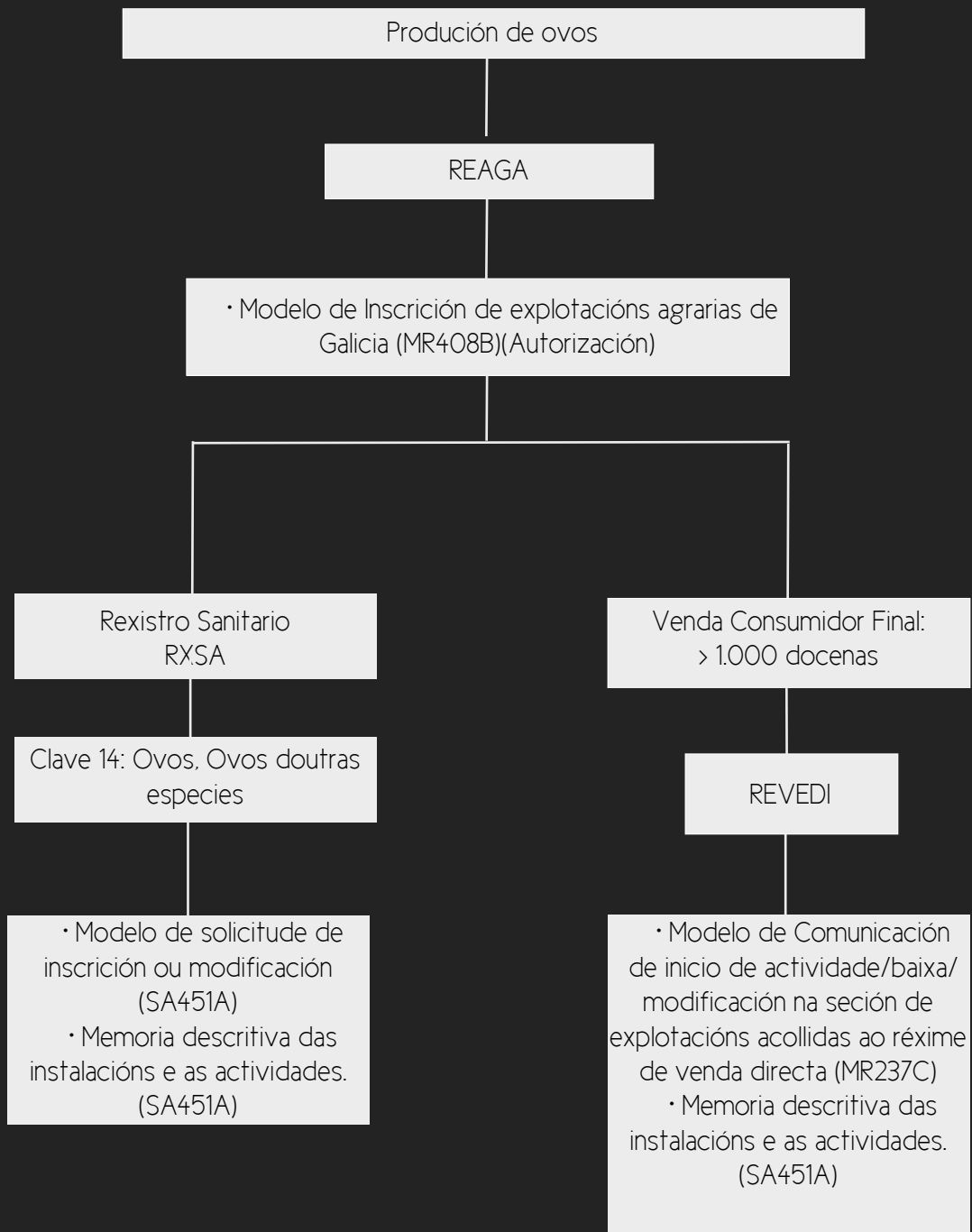
- Rexistros de Limpeza (chans, paredes, maquinaria, utensilios, zona almacenamento, cámaras, transporte)
- Rexistros entradas de mercadoría
- Rexistros saída de mercadoría (Trazabilidad)
- Rexistros medición de cloro
- Rexistros de Incidencias
- Rexistros de Temperatura
- Rexistro Manipuladores de Alimentos
- Rexistro de Tratamentos (Libro de Campo)
- Etc.

PRODUCCIÓN E DISTRIBUCIÓN DE OVOS

O segundo caso práctico que a continuación se presenta céntrase na produción de ovos a partir dunha explotación de galiñas poñedeiras. Este tipo de explotacións deben estar inscritas no Rexistro de Explotacións Agrarias (REAGA) mediante o procedemento MR408B da Consellería de Medio Rural. Como se trata de produtos ou alimentos destinados ao consumo humano, é responsabilidade do propietario comunicar o inicio da actividade á Consellería de Sanidade da súa comunidade autónoma, en Galicia o Rexistro Xeral Sanitario de empresas Alimentarias (RXSA) mediante o procedemento SA451A, acolléndose á Clave 14 como produtor e distribuidor de ovos doutras especies. Só os produtores con vendas realizadas ao consumidor final menores de 1000 ducias poderán adherirse ao Rexistro de venda directa dos produtos primarios (REVEDI) mediante o procedemento MR237C. As vendas neste caso deben ser realizadas exclusivamente in situ na explotación, en mercados locais e establecementos de venda polo miúdo, todos eles con destino directo ao consumidor final tal como recolle o Decreto 125/2014.

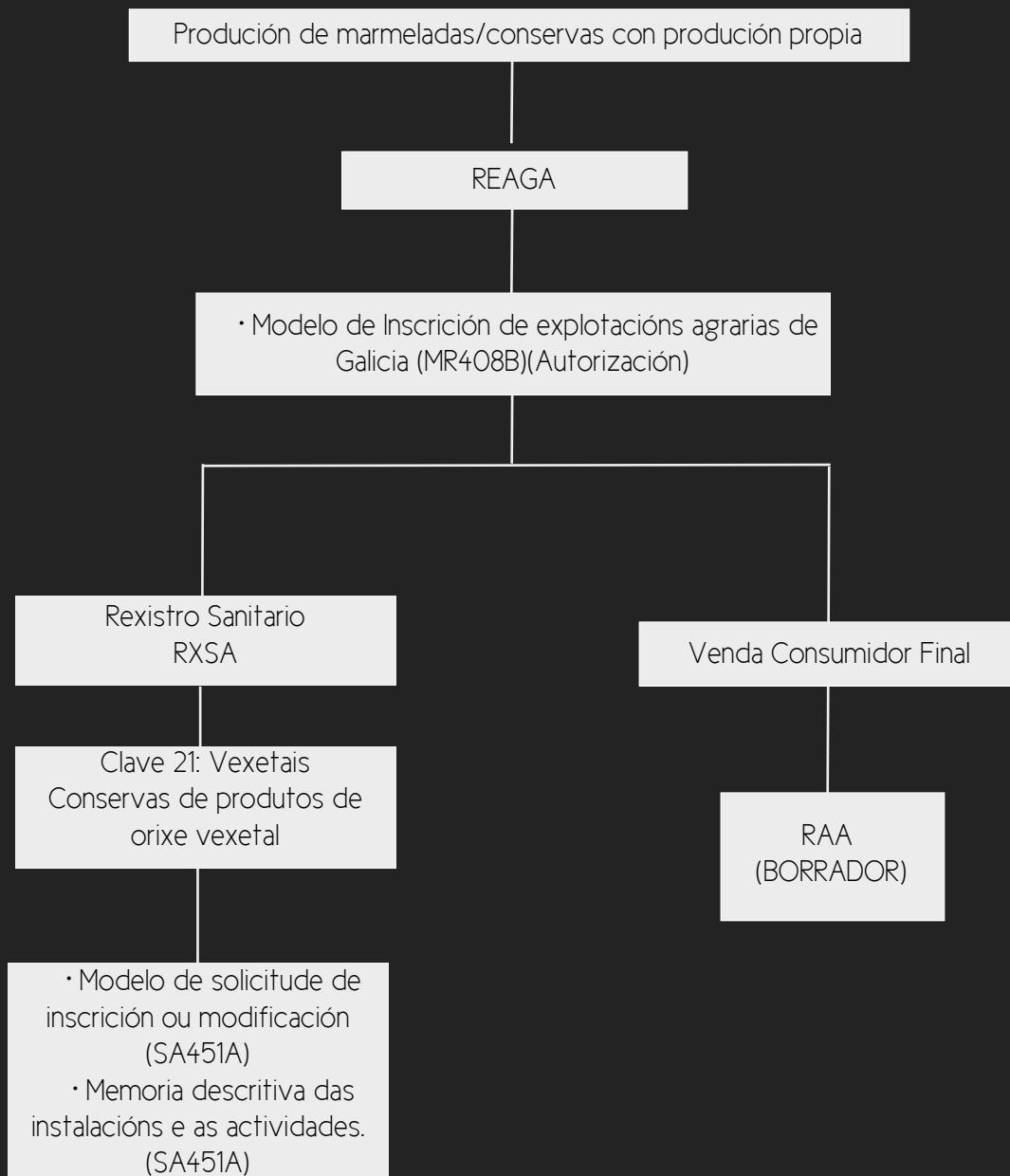

ELABORACIÓN E VENDA DE MARMELADA

Para a elaboración de marmeladas ou conservas a partir da produción propia, a explotación mediante a que se obtén a materia prima debe estar inscritas no Rexistro de Explotacións Agrarias (REAGA) a través do procedemento MR408B da Consellería de Medio Rural. Como se trata de produtos ou alimentos destinados ao consumo humano, é responsabilidade do propietario comunicar o inicio da actividade á Consellería de Sanidade da súa comunidade autónoma, en Galicia o Rexistro Xeral Sanitario de empresas Alimentarias (RXSA) mediante o procedemento SA451A, acolléndose á clave 21 de Vexetais e concretamente na elaboración de conservas de produtos de orixe vexetal. Este tipo de actividades recóllense tamén no Rexistro de Artesanía Alimentaria como 'Elaboración de conservas de froita, hortalizas e cogomelos, zume e marmeladas', polo que ademais do rexistro sanitario, para poder adherirse ao RAA e realizar as vendas ao consumidor final será necesario dispor da Carta de Artesán, así como cumprir coas demais disposicións recollidas no decreto regulador do Rexistro de Artesanía Alimentaria.

ENVASADO E VENDA DE MEL

Os apicultores que desexen realizar transaccións con outras empresas ou vender a súa produción ao consumidor deben primeiramente inscribirse no Rexistro de Explotacións Agrarias (REAGA) a través do procedemento MR408B da Consellería de Medio Rural. Como se trata de produtos ou alimentos destinados ao consumo humano, é responsabilidade do propietario comunicar o inicio da actividade á Consellería de Sanidade da súa comunidade autónoma, en Galicia o Rexistro Xeral Sanitario de empresas Alimentarias (RXSA) mediante o procedemento SA451A, acolléndose á clave 23 de azucres, derivados, mel e produtos relacionados coa produción de mel, dentro da sección destinada ao envasado de mel.

Só os produtores con vendas realizadas ao consumidor final menores de 3000 kg poderán adherirse ao Rexistro de venda directa dos produtos primarios (REVEDI) mediante o procedemento MR237C. As vendas neste caso deben ser realizadas exclusivamente in situ na explotación, en mercados locais e establecementos de venda polo miúdo, todos eles con destino directo ao consumidor final tal como recolle o Decreto 125/2014.

Este tipo de actividades recóllense tamén no Rexistro de Artesanía Alimentaria como 'Manipulación e elaboración de mel e produtos apícolas', polo que ademais do rexistro sanitario, para poder adherirse ao RAA e realizar as vendas ao consumidor final será necesario dispor da Carta de Artesán, así como cumprir coas demais disposicións recollidas no decreto regulador do Rexistro de Artesanía Alimentaria.

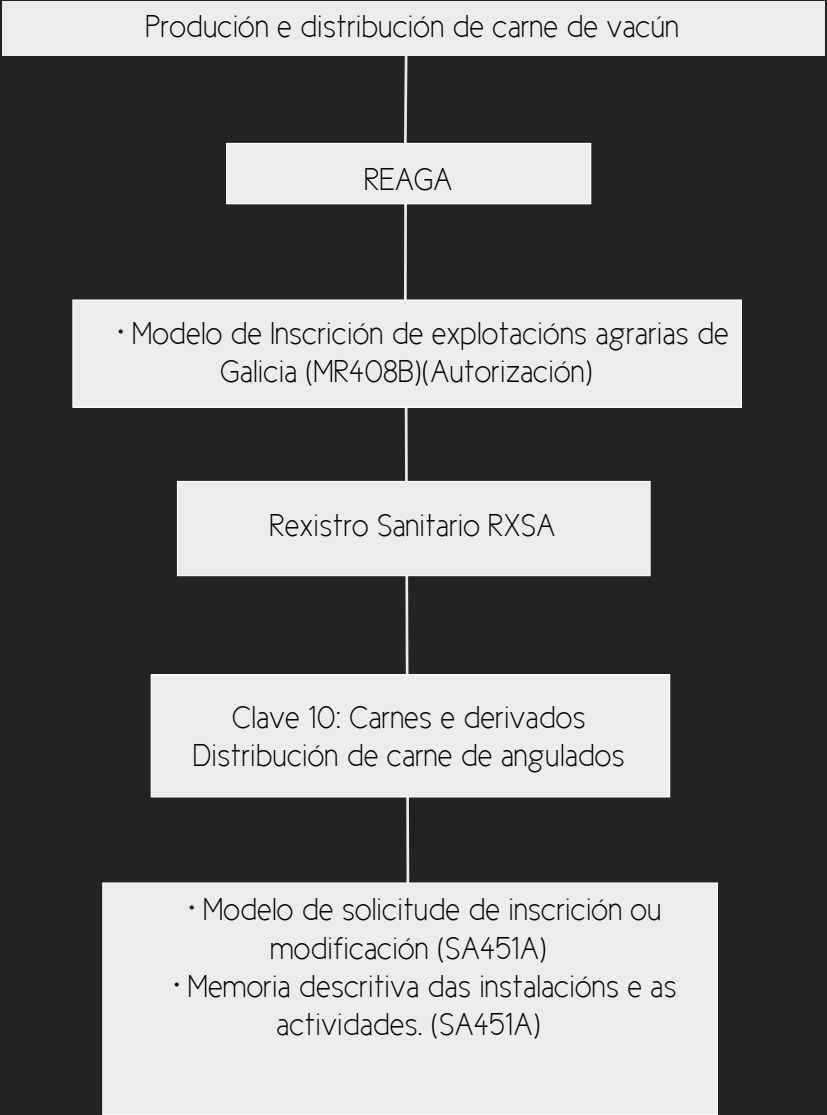

DISTRIBUCIÓN DE CARNE DA PROPIA EXPLOTACIÓN DE VACÚN

Os gandeiros interesados en realizar a venda da carne obtida das súas reses tras paso previo por matadoiro deben inscribir a súa explotación no Rexistro de Explotacións Agrarias (REAGA) e Rexistro Xeral de Explotacións Gandeiras (REGA) a través do procedemento MR408B da Consellería de Medio Rural e adherirse ademais á sección de Operador Comercial como unha ampliación de actividade no REGA. É responsabilidade do propietario comunicar o inicio da actividade á Consellería de Sanidade da súa comunidade autónoma, en Galicia o Rexistro Xeral Sanitario de empresas Alimentarias (RXSA) mediante o procedemento SA451A, acolléndose á clave 10 de Carnes e derivados, concretamente en distribución de carne de angulados.

O Rexistro de Artesanía Alimentaria recolle como actividade artesanal alimentaria a ¿Elaboración de derivados cárnicos: embutidos, salgados, afumados, adobados, conservas cárnicas, patés e outros derivados?, polo que ademais do rexistro sanitario, para poder adherirse ao RAA e realizar as vendas ao consumidor final de derivados cárnicos artesanais, será necesario dispor da Carta de Artesán, así como cumprir coas demais disposicións recollidas no decreto regulador do Rexistro de Artesanía Alimentaria

MÁIS INFORMACIÓN

CONSELLERÍA DE SANIDADE
XEFATURA TERRITORIAL DA CORUÑA
SERVIZO DE CONTROL DE RISCOS AMBIENTAIS
R/ Durán Loriga, 3-7a
15003 A CORUÑA
Teléfono: 981155840 Fax: 981155813

CONSELLERÍA DE SANIDADE
XEFATURA TERRITORIAL DE LUGO
SERVIZO DE CONTROL DE RISCOS AMBIENTAIS
Montevideo, 9
27001 LUGO
Teléfono: 982292087 Fax: 982292128

CONSELLERÍA DE SANIDADE
XEFATURA TERRITORIAL DE OURENSE
SERVIZO DE CONTROL DE RISCOS AMBIENTAIS
Avda. Zamora, 13
32005 OURENSE
Teléfono: 988066325 Fax: 988066331

CONSELLERÍA DE SANIDADE
XEFATURA TERRITORIAL DE PONTEVEDRA
SERVIZO DE CONTROL DE RISCOS AMBIENTAIS
R/Fernández Ladreda, 43-1o
36003 PONTEVEDRA
Teléfono: 986885878 Fax: 986505610

ASOCIACIÓN efa
Fonteboa

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE POLÍTICA
SOCIAL

Dirección Xeral de Xuventude,
Participación e Voluntariado

iniciativa xove